

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه پرستاری داخلی جراحی

عنوان درس: مفاهیم پرستاری ارشد ویژه

کد درس: ۰۵

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد

نام مسئول درس: دکتر پگاه مطوری پور

مدرس / مدرسان: دکتر پگاه مطوری پور، دکتر نسیم امینایی

پیش‌نیاز / هم‌زمان: داروشناسی اختصاصی، پاتوفیزیولوژی، پایش وضعیت سلامت بزرگسالان

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی

اطلاعات مسئول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی - گروه پرستاری داخلی جراحی و علوم پایه

تلفن تماس: ۰۲۱۶۱۰۵۴۳۱۵

نشانی پست الکترونیک: p-matourypour@sina.tums.ac.ir

, matourypour@yahoo.com

aminaie.n@gmail.com و ۰۲۱۶۱۰۵۴۳۱۷

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان با مفاهیم پایه پرستاری با تمرکز بر بیمار و خانواده، آموزش به آنان از پیشگیری تا نوتوانی و به‌کارگیری فرایند پرستاری‌ها آشنا می‌شوند.

در این درس دانشجویان با تعریف سرطان و اصطلاحات مربوطه، اورژانس‌های انکولوژی آشنا شده، درمان‌های مختلف برای آن مانند شیمی‌درمانی، رادیوتراپی، جراحی را یاد می‌گیرند. دانشجویان در ارتباط با مراقبت‌های پرستاری در شیمی‌درمانی و رادیوتراپی، جهت تخفیف شدت عوارض آموزش خواهند دید. آشنایی با نوتوانی و به‌کارگیری مراحل مختلف فرایند پرستاری در سرطان از دیگر سرفصل‌های این درس است.

دانشجویان با فرایند پرستاری و مراحل آن، تشخیص‌گذاری پرستاری استاندارد¹ NANDA آشنا شده تا آن را در مفاهیم مختلف اضطراب و تنیدگی، مرگ، سالمندی، مراقبت در بیماری‌های حاد و مزمن، پیشگیری، معلولیت، نوتوانی و توان‌بخشی به‌کار گیرند. شوک و مراحل آن و مراقبت‌های پرستاری مربوطه و همچنین صدمات سلولی از دیگر محتوای این درس است.

هدف کلی:

آشنا کردن فراگیران با مفاهیم زیربنایی پرستاری و ایجاد توانایی در او به منظور تلفیق آموخته‌های خود در زمینه علوم پایه با مفاهیم به‌هنگام ارائه مراقبت به مددجویان بزرگسال و سالمند.

اهداف اختصاصی / زیرمحوهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

سرطان

۱. سرطان را تعریف کرده و فرق سلول طبیعی با سرطانی را بیان کند.

¹ North American Nursing Diagnosis Association (NANDA)

۲. تفاوت‌های تومور خوش خیم را از بدخیم بیان کند.
۳. علائم و نشانه‌های اختصاصی و غیراختصاصی بیماران مبتلا به سرطان آشنا را نام ببرند.
۴. علل بروز سرطان را برشمارد.
۵. روش‌های تشخیصی سرطان را بیان کند.
۶. درمان‌های مختلف سرطان را با یکدیگر مقایسه کند.
۷. دسته‌های مختلف داروهای شیمی درمانی را ذکر مکانیسم نام ببرد.
۸. عوارض مختلف شیمی‌درمانی را نام ببرد.
۹. مراقبت‌های پرستاری در بیمار تحت شیمی‌درمانی را توضیح دهد.
۱۰. مراقبت‌های پرستاری در بیمار مبتلا به سرطان تحت عمل جراحی را توضیح دهد.
۱۱. انواع اورژانس‌های انکولوژی و مراقبت‌های مربوطه را بیان کند.
۱۲. کاربرد پورت، اصول تزریق آن و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را بیان کند.
۱۳. داروهای مختلف شیمی‌درمانی و عوارض آنها را با یکدیگر مقایسه کند.
۱۴. انواع رادیوتراپی (براکي تراپی و رادیوتراپی) را با یکدیگر مقایسه کنید.
۱۵. اصول مراقبتی در بیماران تحت رادیوتراپی را توضیح دهند.

فرآیند پرستاری

۱۶. با تاریخچه و کاربرد فرایند پرستاری آشنا شده و مراحل مختلف آن را نام ببرد.
۱۷. تشخیص‌های پرستاری NANDA را بشناسد و قادر باشد براساس این لیست تشخیص‌های مناسب برای بیمار انتخاب نماید.
۱۸. اهداف و برآیندهای اختصاصی با معیار مشخص برای بیماران تعریف کند.
۱۹. قادر باشد دستیابی به اهداف تعیین شده را ارزشیابی کند.
۲۰. انواع روش‌های ارزشیابی را بیان کند.

شوگ

۲۱. شوگ را تعریف کند.
۲۲. با انواع شوگ آشنا شده، بتواند براساس علت آن‌ها را از یکدیگر افتراق دهد.

- ۲۳. صدمات سلولی ناشی از شوک را شرح دهد.
- ۲۴. مراحل شوک و علائم و نشانه‌ها در هر مرحله را بیان کند.
- ۲۵. مراقبت‌های پرستاری و درمانی را در انواع شوک بیان کند.

مرگ و مراحل رویارویی با آن

- ۲۶. با مفهوم مرگ آشنا شده و انواع مرگ را تعریف کند.
- ۲۷. علائم کلینیکی مرگ در حال وقوع را برشمارد.
- ۲۸. فرایند فیزیولوژیک مردن را توضیح دهد.
- ۲۹. مراقبت‌های پرستاری در بیمار مشرف به مرگ را بیان کند.

تنیدگی و سازگاری

- ۳۰. مفاهیم تنیدگی (استرس) و سازگاری را تعریف کند.
- ۳۱. علل بروز استرس را نام ببرد.
- ۳۲. سندروم سازگاری عمومی را تعریف کند.
- ۳۳. روش‌های سازگاری را توضیح دهد.
- ۳۴. روش‌های آرام‌سازی را نام ببرد.
- ۳۵. تشخیص‌های پرستاری و مراقبت‌های پرستاری مربوطه را در قالب فرایند پرستاری توضیح داده، به کار گیرید.

سالمندی

- ۳۶. سالمندی را تعریف کرده و تغییرات بیولوژیک و روان-شناختی آن را برشمارد.
- ۳۷. تئوری‌های مختلف سالمندی را توضیح دهد.
- ۳۸. فرایند پرستاری و اقدامات مراقبتی مربوطه را در سالمندی شرح دهد.

اختلال در تصویر ذهنی از بدن

- ۳۹. مفهوم اختلال در تصویر ذهنی را تعریف کند.

- ۴۰. درک از خود را تعریف کند و ابعاد آن را برشمارد.
- ۴۱. مراحل رشد و تکامل تصویر ذهنی از خود در مراحل مختلف زندگی را بیان کند.
- ۴۲. اختلال در تصویر ذهنی از جسم خویش را توضیح دهد.
- ۴۳. واکنش سازگاری در اختلال در تصویر ذهنی از بدن را توضیح دهد.
- ۴۴. مراقبت‌های پرستاری در اختلال در تصویر ذهنی از بدن را توضیح دهد.

بیماری حاد و مزمن

- ۴۵. بیماری‌های حاد و مزمن را تعریف کند و تفاوت آن‌ها را با یکدیگر بیان کند.
- ۴۶. بیماری‌های مزمن را به درستی طبقه‌بندی کند.
- ۴۷. مراحل بیماری مزمن را بیان کند.
- ۴۸. مراقبت پرستاری در بیماری حاد و مزمن را بیان کند.

کنترل عفونت و نقش پرستار در کمیته‌های کنترل عفونت

- ۴۹. کنترل عفونت را تعریف کرده و اصول آن را بیان کند.
- ۵۰. چرخه عفونت را شرح دهد.
- ۵۱. عفونت بیمارستانی را تعریف کرده و انواع شایع آن را بیان کند.
- ۵۲. مفهوم گندزدایی را توضیح دهد.
- ۵۳. نقش پرستار در کمیته کنترل عفونت را بیان کند.

پیشگیری

- ۵۴. مفهوم پیشگیری را تعریف کند.
- ۵۵. سطوح پیشگیری را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ۵۶. مداخلات پرستاری در هر سطح پیشگیری را بیان کند.

معلولیت و توان بخشی

- ۵۷. ناتوانی را تعریف کند.
- ۵۸. نیازهای معلولین را بیان کند.

- ۵۹. مراقبت پرستاری در معلولیت را توضیح دهد.
- ۶۰. توان بخشی و نوتوانی را تعریف کند.
- ۶۱. اصول و فلسفه توان بخشی را توضیح دهد.
- ۶۲. انواع بازتوانی را برشمارد.
- ۶۳. امکانات و تجهیزات مربوط به معلولیت و توان بخشی را نام ببرد.
- ۶۴. با مراقبت های پرستاری در بازتوانی آشنا شود.

صدمات سلولی

- ۶۵. مفهوم آسیب سلولی را بیان کند.
- ۶۶. عوامل ایجاد آسیب سلولی را توضیح دهد.
- ۶۷. مکانسیم آسیب سلولی و سازگاری سلولی را بیان کند.
- ۶۸. مرگ سلولی را شرح دهد.
- ۶۹. نکروز سلولی و آپوپتوز را شرح دهد.
- ۷۰. انواع طبقه بندی زخم را بیان کند.
- ۷۱. مراقبت های پرستاری در انواع زخم را بیان کند.

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۳

■ حضوری

مجازی^۲

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☒ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) : قصه گویی^۱

رویکرد حضوری

■ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

☐ بحث در گروههای کوچک

☐ ایفای نقش

☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده

☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

■ یادگیری مبتنی بر سناریو

☒ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

¹ Storytelling

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	- معارف و معرفی طرح درس - فرآیند پرستاری	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	- پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۲	فرآیند پرستاری	بحث از طریق سناریو	- پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۳	سرطان (تعریف، اپیدمیولوژی، اتیولوژی، اقرار با تومورهای خوش خیم، تشخیص)	- سخنرانی تعاملی - بحث گروهی - قصه گوئی - پرسش و پاسخ	- پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۴	شیمی درمانی و مراقبت‌های پرستاری مربوطه	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	- پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۵	جراحی و رادیوتراپی	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی تسه کوبی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۶	پیوند مغز استخوان، درمان های بیولوژیک، کرماندانی	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی تسه کوبی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۷	شوک (تعریف، انواع، علائم)	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۸	مدیریت شوک و مراقبت های مربوطه	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری پور
۹	مرکز و مراعل رویارویی با آن	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری
۱۰	کنترل عفونت	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مطوری

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۱	مفهوم پیشگیری، سطوح آن و معلولیت و بازتوانی	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی قصه کوبی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مظهری پور
۱۲	سالمندی و سالمندشناسی	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر مظهری پور
۱۳	تئیدگی و سازگاری	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر ایمانی
۱۴	اختلال در تصویر ذهنی از خود	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر ایمانی
۱۵	مراقبت در بیماری های حاد و مزمن	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی قصه کوبی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر ایمانی
۱۶	اهداء عضو	سخنرانی تعاملی - بحث گروهی پرسش و پاسخ	-پانخ به سوالات مطرح شده در کلاس درس و مباحثه	دکتر ایمانی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم در کلاس درس، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در مباحث کلاسی

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۱ : تکوینی (در طول دوره) و تراکمی (در پایان ترم)
- ذکر روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی تکوینی:

- ارائه دو مبحث کلاسی به انتخاب دانشجو به شکل حضوری در کلاس
- دانشجویان خلاصه دو مقاله به روز در ارتباط با یکی از سرفصل‌های این درس را یافته و در قالب پاورپوینت آماده کرده و در پایان جلسه ارائه خود، در طول ۲۰-۳۰ دقیقه ارائه خواهند کرد.
*مقالات حداکثر مربوط به ۵ سال گذشته و به زبان انگلیسی باشند.

▪ ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو:

۴۰٪ ارزشیابی تکوینی شامل حضور منظم در کلاس درس، مشارکت فعال در مباحث کلاسی،
ارائه تکلیف تحقیقی (درخصوص یکی از سرفصل‌های درس به همراه پرزنت ۲ مقاله مرتبط با
آن مبحث به شکل شفاهی) و ۶۰٪ ارزشیابی پایان دوره

منابع قابل استفاده توسط دانشجویان:

الف) کتب:

-Smeltzer; Brenda G Bare, **Brunner & Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing**, Maureen Farrell; Jennifer Dempsey; Suzanne C O'Connell, Lippincott Williams & Wilkins, 2018.

-Connie Henke Yarbro, Debra Wujcik, **Cancer Nursing**, 8th edition. Jones & Bartelet, 2018.

۱. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

Monahan F, Sands J, Neighbors M, Marek J, Green-Nigro C. Phipps' Medical-Surgical Nursing. Mosby. Last version

Kearney, N. Richardson, A.(last edition).Nursing Patients with Cancer: Principles & Practice” Edinburgh: Elsevier.

-Lynda Juall **Carpenito, Nursing Diagnosis**, 15th edition. Lippincott Williams & Wilkins, 2016.

کتاب فارسی:

-داوودآبادی، فهیمه و همکاران. پرستاری بزرگسالان و سالمندان ۱، برونر سودارث، درد، الکترولیت، شوک، سرطان و مراقبت‌های پایان عمر. ویرایش چهاردهم. انتشارات حیدری. تهران. ۲۰۱۸.

-مطوری پور، پگاه و همکاران. سرطان از نگاه پرستاری، انتشارات حیدری، تهران. ۱۳۹۵.

-مطوری، پگاه. سرطان پستان برای پرستاران و دانشجویان پرستاری، انتشارات حیدری، تهران. ۱۳۹۳.

-معماریان، ربابه. مفاهیم و نظریه‌های پرستاری، جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۹۰.

-نیکبخت نصرآبادی، علیرضا و گروه مترجمین. اصول پرستاری کوزیر و ارب، انتشارات حیدری، تهران، ۱۴۰۰.

ب) مقالات:

جهت دسترسی به مقالات و مطالب علمی مرتبط با پرستاری از یکی از پایگاه‌های PubMed, ProQuest, Scopus, ScienceDirect, Up to Date استخراج شده اند. قابل دسترسی از طریق سایت زیر:

www.diglib.tums.ac.ir

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

سایت انجمن سرطان آمریکا، قابل دستیابی از طریق لینک زیر:

<https://www.cancer.org/>